

Kumi fakakaukau ki
he tatau fakaangaanga
‘o e Ngaahi Tu‘utu‘uni
mo e Fakahinohino ki
he pukepuke ke ta‘ofí
(physical restraint) ‘i
he ngaahi ‘apiako mo
e kura kuo ‘osi lēsisita
‘i Nu‘u Silá

Fakahokohokó

- 3 Ko e hā ‘a e ‘uhinga ‘oku mau kumi fakakaukau ai ki he tatau fakaangaanga ‘o e ngaahi tu‘utu‘uni mo e fakahinohino ki he pukepuke ke ta‘ofi?
- 4 ‘Oku fekau‘aki ‘a e tatau fakaangaanga ‘o e ngaahi tu‘utu‘uni ki hono ngāue‘aki ‘o e pukepuke ke ta‘ofi ki he hā?
- 6 ‘Oku fekau‘aki ‘a e tatau fakaangaanga ‘o e ngaahi fakahinohino ki hono ngāue‘aki ‘o e pukepuke ke ta‘ofi ki he hā?
- 8 ‘E fiema‘u ke fakahoko ha ako ngāue?

Ko e hā ‘a e ‘uhinga ‘oku mau kumi fakakaukau ai ki he tatau fakaangaanga ‘o e ngaahi tu‘utu‘uni mo e fakahinohino ki he pukepuke ke ta‘ofi?

Mālō e lelei pea ‘oku talitali lelei koe ki he kumi fakakaukau ki he tatau fakaangaanga ‘o e ngaahi tu‘utu‘uni mo e fakahinohino ki he pukepuke ke ta‘ofi.

‘Oku mau ‘ilo‘i ‘oku toe lelei ange ‘a e ako ia ‘a e fānau ko ia ‘oku nau fiefia, mo‘ui lelei pea mo nau ongo‘i malū. Kuo mau fanongoa meí he mātu‘á, ngaahi fāmilí, mo e kau mēmipa ‘o e komiunitī ‘o e kau faingata‘a‘iá ‘oku fiema‘u ‘a e ngaahi tu‘utuu‘ni mo e fakahinohino lolotonga ki he pukepuke ke ta‘ofi ke ne ‘omai ha fale‘i ‘aonga mo mahino ki he taimi ko ia ke ngāue‘aki ai ‘a e pukepuke ke ta‘ofi pea mo e founiga ki hono ta‘ofi iá, ke toe lelei ange ai ‘a hono malu‘i ‘o e fānau mo e to‘utupú mei ha‘anau matu‘utāmaki.

Na‘e fokotu‘u ‘a e Physical Restraint Advisory Group (Kulupu Fale‘i ki he Pukepuke ke Ta‘ofi pe ko e Kulupu Fale‘i) ‘i Sepitema 2020 ke tokoni ki he Potungāue Akó ke fakafo‘ou ai ‘a e ngaahi tu‘utu‘uni mo e fakahinohinó hili ha ngaahi liliu ki he lao fekau‘aki mo hono ngāue‘aki ‘o e pukepuke ke ta‘ofi ‘i he Education and Training Act (Lao ki he Akó mo e Ako Ngāuē) 2020. ‘Oku fakakau ‘i he Kulupu Fale‘i ha kau fakafofonga ‘o e mātu‘á, sekitoa akó mo e ngaahi komiunitī ‘o e kakai ‘oku ‘i ai honau faingata‘a‘ia fakaesinó.

Ko e taumu‘a ‘o e Kulupu Fale‘i kuo fai ki ai ‘a e kaungā felotoí ko ‘ene fa‘u ha ngaahi tu‘utu‘uni mo ha ngaahi fakahinohino ‘e lava ‘o ngāue lelei mo tu‘uloa fekau‘aki mo e pukepuke ke ta‘ofi ‘i he ngaahi ‘apiakó, ‘a ia ‘oku:

- tokangaekina ai ‘a e ngaahi totonu ‘a e fānau, fāmilí mo e kau ngāue ‘a e ‘apiakó
- faka‘ehi‘ehi ai mei hono ngāue‘aki ‘o e pukepuke ke ta‘ofi tukukehe ange kapau ko e me‘a pē ia ‘oku aofangatuku ke fakahokó
- ‘oatu ai ha fakamahino mo ha tokoni ki he taimi mo e founiga ke fakahoko ai ha pukepuke ‘o ta‘ofi.

Founiga te ke tokoni aí

‘Oku fokotu‘u atu ‘e he Kulupu Fale‘i ha ngaahi tu‘utu‘uni mo e fakahinohino fo‘ou. Kātaki ‘o fuofua lau ‘a e ngaahi tu‘utu‘uni mo e fakahinohino fakaangaangá ni, pea toki fakahoko mai ‘a e anga ‘o ho‘o fakakaukaú. ‘E lava ke ke fakahoko ‘eni ‘aki ha‘o fakafonu ‘a ‘emau savea ‘i he ‘initanetí ‘i hení pe ‘aki ha‘o ‘imeili mai ‘a ho‘o fakakaukaú ki he physicalrestraint.convo@education.govt.nz.

‘Oku mau fie fanongo meí he ngaahi ‘apiakó, kura, kau ngāue ‘oku ‘ikai ke nau faiakó, kau tokoni fakaako mataotaó, kakai faingata‘a‘ia fakaesinó, fānau mo e to‘utupú pea mo ‘enau mātu‘á pea mo e fāmilí pe ‘e malava ke ngāue lelei atu ‘a e ngaahi tu‘utu‘uni mo e fakahinohino fakaangaangá ni ma‘a kinautolu, ko e hā ha ngaahi liliu ‘e ala fiema‘u ki ai, pea kapau ‘oku ‘i ai ha ngaahi tō nounou pe ko ha ngaahi kaveinga kehe ‘oku fiema‘u hano fakakaukaua.

‘Oku ‘atā ke fakahū mai ‘a e ngaahi fokotu‘u fakakaukaú (submissions) meí he ‘aho 23 ‘o Nōvemá ‘o a‘u ki he ‘aho 31 ‘o Mā‘asi 2022.

‘I he tāpuni ‘a e vaha‘a taimi ki he kumi fakakaukaú, ‘e ngāue ‘a e Potungāue mo e Kulupu Fale‘i ke vakai‘i ‘a e ngaahi fakakaukau ‘a e tokotaha kotoa pē kimu‘a pea nau toki aofangatuku ‘a e ngaahi tu‘utu‘uni mo e fakahinohinó ke pulusi.

‘Oku fekau‘aki ‘a e tatau fakaangaanga ‘o e ngaahi tu‘utu‘uni ki hono ngāue‘aki ‘o e pukepuke ke ta‘ofí ki he hā?

‘Oku fakamatala‘i atu ‘e he ngaahi tu‘utu‘uní ‘a e founiga mo e fakahinohino ngāue ke muimui ki ai ‘a e ngaahi ngāue‘angá, kau puleakó, kau faiakó mo e kau ngāue kuo ‘osi fakamafai‘í, fekau‘aki mo hono ngāue‘aki ‘o e pukepuke ke ta‘ofí ‘i he ngaahi ‘apiakó.

Ko e ngaahi liliu ‘oku fokotu‘u atú ‘o fakahoa ki he ngaahi tu‘utu‘uni ‘o e 2017 ‘oku kau ai ‘a e:

- **Fiema‘u atu ‘a e ngaahi ‘apiakó ke nau fa‘u ha palani tokoni ma‘á e fānauako ‘oku nau tu‘u lavea ngofua ange ke pukepuke kinautolu ‘o ta‘ofí.** ‘Oku poupou atu ‘a e liliu ko ‘ení ki he palani fakafo‘ituitui ke ta‘ofí‘aki ha ongo‘i faingata‘ia mo ha ngaahi tō‘onga ‘e ala iku ai ki ha ngaahi tūkunga fakatamaki. ‘Oku ‘oatu ai ki he mātu‘á mo e kau tauhifānaú ‘a e mafai lahi ange ke nau poupou ai ki he ako mo e tūkunga lelei ‘a e mo‘ui ‘a ‘enau tamá ‘i ‘apiakó. ‘E fiema‘u ha fakangofua ‘a e mātu‘á ‘i he funga ‘o ‘enau ma‘u kakato ki ai ‘a e fakamatalá kapau ‘e tānaki atu ‘a e pukepuke ke ta‘ofí ki he palani tokoni ‘a ha ta‘ahine pe tamasi‘i.
- **Fiema‘u atu ‘a e ngaahi ‘apiakó ke nau ‘oatu ki he mātu‘á ha faingamālie fakapotopoto ke nau kau mai ai ki ha talanoa hili ha hoko ‘o hano pukepuke ‘o ta‘ofí ‘o ‘enau tamá.** ‘Oku ho‘ata mei hení ‘a e mahu‘inga ‘o e vā fengāue‘aki ‘i he vaha‘a ‘o e ngaahi ‘apiakó mo e mātu‘á ‘i hono mahino‘i ‘o e ‘uhinga kuo hoko ai ha me‘a pea mo e founiga ke ta‘ofí‘aki ha‘á ne toe hoko. ‘E fiema‘u atu ‘a e ngaahi ‘apiakó ke nau fakahā atu ki he mātu‘á ‘a e founiga na‘e mapule‘i‘aki ‘a e me‘a na‘e hokó ‘i he taimi te nau talanoa aí, kae ‘ikai ‘i he taimi na‘e fuofua fakahoko atu aí. ‘E faingofua ange ai hení ki he ‘apiakó ke ne fakahā atu ki he mātu‘á/kau tauhifānaú ‘i he vave taha ‘e ala lavá.
- **Fiema‘u atu ke fakakau ‘i he ngaahi līpooti ‘o ha pukepuke ke ta‘ofí na‘e fakahoko ‘a e ngaahi fakamatala ko ‘ení:**
 - Ko hai na‘á ne līpooti ‘a e pukepuke ke ta‘ofí na‘e fakahoko. ‘E tokoni ‘a e fakamatalá ni ke ‘ilo‘i ai ‘a e tu‘unga ‘oku ‘ilo‘i ai ‘e he kau ngāue ‘oku nau ngāue‘aki ‘a e pukepuke ke ta‘ofí, ‘a ‘enau me‘a ‘oku faí, pea mo honau fatongia ke līpooti atu iá.
 - Kapau ‘oku ‘i ai ha fiema‘u tokoni fakaako ‘a e tamasi‘i pe ta‘ahine ako ko iá. ‘E tokoni ‘a e fakamatalá ni ki hono muimui‘i ‘a hono ngāue‘aki ‘o e pukepuke ke ta‘ofí ‘i he fa‘ahinga ko ‘eni ‘o e fānauakó. ‘Oku fakataumu‘a ‘eni ko ha solova‘anga fakataimi kae‘oua kuo lava ke fakafehokotaki

atu ‘a hono līpooti ‘o e pukepuke ke ta‘ofí ki he Learning Support Register (Tohi Lēsisita ki he Tokoni Fakaakó) kuo ‘osi fakatatau fakalükufuá.

- **Fakafaingofua‘i ha līpooti ‘i he kaha‘ú ‘o fou ‘i he fa‘unga Student Management Systems (Fa‘unga Ngāue ke Leva‘i‘aki ‘a e Fakamatala ki he Fānauakó)** ‘a e ngaahi ‘apiakó, ke toe fakafaingofua ange ai ‘a e founiga ngāue pea toe faingofua ange ai ki he ngaahi ‘apiakó.

Fokotu‘u pau atu ‘a e fa‘ahinga ako ngāue ‘oku fiema‘u ma‘á e kau faiakó mo e kau ngāue kuo ‘osi fakangofuá:

- ‘E fiema‘u atu ‘a e kau faiako mo e kau ngāue kotoa pē kuo ‘osi fakangofuá ke nau fakakakato ha ngaahi polokalama ako ‘i he ‘initanetí fekau‘aki mo e kakano ‘o e Ngaahi Fakahinohinó pea ‘e poupou‘i kinautolu ke nau ‘ilo ‘a e ngaahi faka‘ilonga ‘o e ongo‘i mafasiá, mahino‘i ‘a e ngaahi fiema‘u ‘oku ‘ikai feaú, pea mo e faka‘ehi‘ehi mo e ngāue atu ki he taimi ‘oku ongo‘i faingata‘ia ai ‘a e fānauakó. ‘Oku ho‘ata mei hení ‘a e taumu‘a ngāue ko e faka‘ehi‘ehi mei hono ngāue‘aki ‘o e pukepuke ke ta‘ofí tukukehe ange kapau ko e me‘a pē ia ‘oku aofangatuku ke fakahokó.
- Ko e kau faiako ‘oku nau tu‘u lavea ngofua taha ke nau ngāue‘aki ‘a e pukepuke ke ta‘ofí, pea mo e kau ngāue kuo ‘osi fakangofua ka ‘oku ‘ikai ke nau faiakó, ‘e fiema‘u ia ke ako‘i kinautolu ki he ngaahi founiga pukepuke ‘oku fe‘ungá. ‘Oku ho‘ata mei hení ‘a e mahino ‘oku ‘ikai fe‘unga ‘a hono ako‘i ‘o e kau faiako kotoa pē ‘i hono ngāue‘aki ‘o e pukepuke ke ta‘ofí, ka ko e kau faiako ko ia ‘oku ngalingali te nau fiema‘u ke ngāue‘aki ‘a e pukepuké ‘oku totonu ia ke nau ‘ilo ki ai ‘i he founiga malu taha ‘oku ala lavá. Ko e kau ngāue kotoa pē ‘oku fakangofua ka ‘oku ‘ikai ke nau faiakó ‘oku fiema‘u ia ke ako‘i kinautolu ‘i he founiga pukepuke ke ta‘offí ‘o fakatatau ki hono faka‘uhinga‘i ‘o ha tokotaha ngāue kuo ‘osi fakangofua ‘i he Lao ki he Akó mo e Ako Ngāue 2020.

Lomi‘i ‘i hení ki ha tatau kakato ‘o e ngaahi tu‘utu‘uni fakaangaangá

Ngaahi fehu'í

'Oku mau kumi 'a e ngaahi fakakaukau 'a e kakaí ki he ngaahi fehu'í ko 'ení fekau'aki mo e ngaahi tu'utu'uní fakaangaangá:

'Oku 'atā pē ke ke hiki atu 'a e Question Boxes (Ngaahi Puha Fehu'í) mo e Tick Boxes (Ngaahi Puha Fakatonukí) ke ke 'omai ko ho'o tali ia 'i he 'īmeilí, pe'a 'omai ia i he physicalrestraint.convo@education.govt.nz

'Okú ke tui ki he fiema'u ke fa'u ha ngaahi palani tokoni ma'á e fānauako 'oku nau fiema'u ia?

'Ilo 'Ikai

Kapau 'oku 'ikai, ko e hā hono 'uhinga?

'Okú ke tui ki he ngaahi fiema'u ke fakahā atu pea fai ha talanoa mo e mātu'á mo e kau tauhifānaú hili 'a e me'a na'e hoko?

'Ilo 'Ikai

Kapau 'oku 'ikai, ko e hā hono 'uhinga?

'Okú ke tui ki he ngaahi fiema'u fakalīpooti, kau ai 'a e fakamatala 'oku fiema'u ke fakakau 'i he foomu līpooti?

'Ilo 'Ikai

Kapau 'oku 'ikai, ko e hā hono 'uhinga?

'Okú ke tui ki he ngaahi fiema'u ki he ako ngāue ma'á e kau faiakó mo e kau mēmipa 'o e kau ngāué kuo 'osi fakangofua?

'Ilo 'Ikai

Kapau 'oku 'ikai, ko e hā hono 'uhinga?

'Oku toe 'i ai ha'o ngaahi lau kehe ange fekau'aki mo e ngaahi tu'utu'uní:

‘Oku fekau‘aki ‘a e tatau fakaangaanga ‘o e ngaahi fakahinohino ki hono ngāue‘aki ‘o e pukepuke ke ta‘ofi ki he hā?

‘Oku ‘oatu ‘e he ngaahi fakahinohino fakaangaangá ‘a e fakamaama ki he ngaahi ‘apiakó fekau‘aki mo e me‘a ‘e lava ‘e he‘enau kau ngāue ‘o fakahoko ke faka‘ehi‘ehi, fakamokomoko hifo, pea mo ngāue atu ‘i ha founa malu mo hao ki he ngaahi ongo‘i faingata‘a‘ia ‘a e fānauakó, kau ai ‘a e ngaahi tūkunga ‘e ala fiema‘u ai ke pukepuke ke ta‘ofi ha hoko ‘a ha matu‘utāmaki ‘oku ‘amanaki hoko.

‘Oku fakatokanga‘i ‘e he ngaahi fakahinohinó ‘a e mahu‘inga ‘o e fengāue‘aki fakataha ‘i he vā ‘o e kau faiakó, fānaú mo e to‘utupú, pea mo ‘enau mātu‘á mo e fāmilí ke faka‘ehi‘ehi mei hono ngāue‘aki ‘o e pukepuke ke ta‘offi tukukehe ange kapau ko e founa aofangatuku pē ia ke ngāue‘aki.

Ko e ngaahi liliu ‘oku fokotu‘u atu ki he ngaahi fakahinohino ‘o e 2017 ‘oku kau ai ‘a e fale‘i ki he:

- **mahino‘i ‘o e ngaahi ‘ulungāangá ‘i he‘ene fekau‘aki mo e ongo‘i faingata‘a‘ia ‘a e tamasi‘i pe ta‘ahine akó pea mo hono fakafetu‘utaki atu ‘o ha ngaahi fiema‘u ‘oku ‘ikai feau.** Ko e liliú ni ‘e tokoni ia ki he kau ngāue ‘a e ‘apiakó ke toe lelei ange ai ‘a ‘enau mahino‘i ‘a e founa ke ta‘ota‘ofi‘aki ha ngaahi ‘ulungāanga ‘oku nau pole‘i ha ni‘ihi kehe pea poupou atu ki ha ngaahi founa tōmu‘a mo fakalotolahi ki he ngaahi ‘ulungāangá.
- **founa ke palani mo fengāue‘aki fakataha ai ke ‘ilo‘i ha ngaahi faka‘ilonga ‘o e ongo‘i mafasia ‘a e tamasi‘i i pe ta‘ahine akó mo ha‘á ne ngaahi fiema‘u ‘oku ‘ikai feau, pea fa‘u ha ngaahi palani tokoni ke fakalato‘aki ‘a e ngaahi fiema‘u ko ‘ení.** ‘Oku kau ‘i hení ha fakavaka ki ha palani tokoni kuo ‘osi fa‘u ‘e he fāmilí pea faingofua ke lau, mahino‘i pea mo fakahoko. ‘Oku ‘i ai ‘a e fakamo‘oni lahi ko e fengāue‘aki fakataha ko ia ‘i he vaha‘a ‘o e ngaahi ‘apiakó mo e mātu‘á ‘oku tokoni ia ke ma‘u ai ha ngaahi ola lelei ma‘á e fānauakó.
- **fehokotaki fakaesino (physical contact) ‘oku taaú.** ‘E tokoni ‘ení ki he founa ngāue lelei ‘i hono ngāue‘aki ‘o e fehokotaki fakaesinó, poupou atu ki ha vā lelei ange ‘i he vaha‘a ‘o e fānauakó mo e kau ngāue ‘a e ‘apiakó.

• **ngaahi me‘a ‘oku malava ‘e he kau faiakó mo e kau ngāue kuo ‘osi fakangofuá ‘o fakahoko kapau te nau fiema‘u ke ngāue‘aki ‘a e pukepuke ke ta‘ofi ko ha founa aofangatuku ia ke ta‘ofi‘aki ha matu‘utāmaki ‘oku ‘amanaki hoko.** ‘E tokoni ‘ení ke fakapapau‘i kapau ‘e fiema‘u ke ngāue‘aki ‘e he kau ngāue ‘a e ‘apiakó ‘a e pukepuke ke ta‘ofi, te nau ‘ilo mei ai ‘a e founa ‘oku malu mo hao tahá.

• **founa ke fakafuofua‘i‘aki ‘a e ongo‘i faingata‘a‘ia lahi.** ‘Oku hoko mai ‘ení hili ‘a e ngaahi liliu ki he lao‘ okú ne fakangofua ai ‘a hono ngāue‘aki ‘o e pukepuke ke ta‘ofi ke ta‘ofi‘aki ha ‘amanaki hoko mai ‘a ha ongo‘i faingata‘a‘ia lahi fakaeloto ‘i he taimi ‘oku ‘ikai ke toe ‘i ai ha founa kehe ke ngāue‘aki. ‘E tokoni atu ‘a e fakahinohinó ni ki he kau ngāue ‘a e ‘apiakó ke nau mahino‘i ai ‘a e lao fo‘oú mo e ngaahi fa‘ahinga tūkunga ‘e ala kaunga atu ki aí.

• **ngaahi founa fakatātā** ke poupou atu ki he talanoa mo e fakakaukau atu ‘a e kau ngāue ki he founa ke ta‘ota‘ofi‘aki, holoki hifo‘aki, mo mapule‘i ‘a e ngaahi tūkunga ‘e ala tupu ai ha ‘amanaki hoko ‘a ha matu‘utāmaki.

Lomi‘i ‘i hení ki ha tatau kakato ‘o e ngaahi fakahinohino fakaangaangá

Ngaahi fehu'í

'Oku mau kumi 'a e ngaahi fakakaukau 'a e kakaí ki he ngaahi fehu'í ko 'ení fekau'aki mo e ngaahi fakahinohino fakaangaangá:

'Oku 'atā pē ke ke hiki atu 'a e Question Boxes (Ngaahi Puha Fehu'í) mo e Tick Boxes (Ngaahi Puha Fakatonukí) ke ke 'omai ko ho'o tali ia 'i he 'imeilí, pea 'omai ia i he **physicalrestraint.convo@education.govt.nz**

'Oku tokoni nai 'a e ngaahi fakahinohinó ki hono mahino'i 'o e founiga ki hono ta'ota'ofi mo ngāue atu ki he ongo'i faingata'a'ia 'a e fānauakó pea mo e 'ulungāanga 'oku hoko ko ha pole?

'Io 'Ikai

Kapau 'oku 'ikai, ko e hā hono 'uhinga?

'Oku fakamahino atu nai 'e he ngaahi fakahinohinó fekau'aki pe ko e hā 'a e fa'ahinga fehokotaki fakaesino 'oku taau?

'Io 'Ikai

Kapau 'oku 'ikai, ko e hā hono 'uhinga?

'Oku fakamahino atu nai 'e he ngaahi fakahinohinó fekau'aki mo e taimi mo e founiga ke ngāue'aki ai 'a e pukepuke ke ta'ofi, kau ai 'a e tu'unga taupotu ki ha ongo'i faingata'a'ia lahi fakaeloto?

'Io 'Ikai

Kapau 'oku 'ikai, ko e hā hono 'uhinga?

'Oku tokoni nai 'a e ngaahi founiga fakatātā? Ko e hā 'a e ngaahi fa'ahinga 'o e founiga fakatātā 'oku 'ikai 'asi atu?

'Io 'Ikai

Kapau 'oku 'ikai, ko e hā hono 'uhinga?

Ko e hā 'a e founiga 'okú ke faka'amu ke tuku atu ai 'a e ngaahi fakahinohinó koe'uhí ke ma'u ngofua taha ai kinautolu?

'Oku toe 'i ai ha'o ngaahi lau kehe ange fekau'aki mo e ngaahi fakahinohinó:

‘E fiema‘u ke fakahoko ha ako ngāue?

Kuo mau ‘osi faka‘atā ha taimi ke fa‘u mo tuku atu ai ha polokalama ako ngāue ‘e ho‘ata mei ai ‘a e ngaahi fiema‘u ‘i he tu‘utu‘uni fakaangaangá.

Ko e kakano mo e fa‘u ‘o e ako ngāue (‘i he ‘initanetí mo ha ngaahi seminā ‘i he ‘initanetí) te ne tataki atu ai ‘a kinautolu ‘e kau ki aí ki he ngaahi Fakahinohino fo‘oú pea mo e ngaahi me‘a ‘oku faka‘amu atu ki ai ‘a e Ngaahi Tu‘utu‘uní. ‘Oku ‘oatu ai ‘a e ngaahi fokotu‘utu‘mo e founa ‘aonga ke ngāue‘aki ‘i ha ‘apiako pea ‘i ha tu‘unga fakafo‘ituitui ki he fānauakó.

Ko hono fakahoko atu ko ia ‘o e polokalama ako Understanding Behaviour, Responding Safely (Mahino‘i ‘o e ‘Ulungāangá, Ngāue Atu ‘i ha Founa Malu mo Hao pe UBRS) ‘oku fokotu‘u atu ia ke hoko atu pea ‘oku kau ai ‘a e ngaahi founa ‘oku makatu‘unga ‘i hono mahino‘i ‘o ha a‘usia ‘oku fakalēlea-loto (trauma). ‘E fakafo‘ou ‘a e polokalama akó koe‘uhí ke lava ‘o tuku atu ‘i ha founa liliu ngofua ke fakalato ‘a e ngaahi fiema‘u ‘a e ngaahi ‘apiakó pea fenāpasi mo e Ngaahi Tu‘utu‘uní mo e Fakahinohino kuo ‘osi fakafo‘oú pea mo e ngaahi polokalama lolotonga ‘oku fakapa‘anga mo poupou‘i ‘e he Potungāue Akó.

‘E kei hokohoko atu pē hono fakahoko ‘o e ako ki he ngaahi founa pukepuke ‘oku malu mo haó ‘i he taimi ‘oku hā ai ‘i ha palani tokoni ‘e ala fiema‘u ke ngāue‘aki ha pukepuke ke ta‘ofi ko ha founa aofangatuku ia. ‘E fakakakato ‘i hení ‘a e fiema‘u ‘i he Ngaahi Tu‘utu‘uní ki he ngaahi palani tokoní pea mo hono ma‘u atu ‘o e ngofua (accreditation) ‘a e kau ngāue.

Ngaahi fehu‘í

‘Oku mau kumi ‘a e ngaahi fakakaukau ‘a e kakaí ki he ngaahi fehu‘í ko ‘ení fekau‘aki mo e ngaahi fa‘unga ako ngāue ‘oku fokotu‘u atú:

‘Oku ‘atā pē ke ke hiki atu ‘a e Question Boxes (Ngaahi Puha Fehu‘í) mo e Tick Boxes (Ngaahi Puha Fakatonukí) ke ke ‘omai ko ho‘o tali ia ‘i he ‘imeilí, pea ‘omai ia i he physicalrestraint.convo@education.govt.nz

‘E fakalato nai ‘e he ako ngāue ‘oku fokotu‘u atú (ma‘u atu ‘o e fakamatala ‘i he ‘initanetí mo e ngaahi seminā ‘i he ‘initanetí, fakafo‘ou ‘o e ‘ilo ki he UBRS pea mo e hokohoko atu ‘o e ako ki he ngaahi founa pukepuke ‘oku malu mo haó) ‘a e ngaahi fiema‘u ‘a e kau faiakó mo e kau ngāue kehe ‘a e ‘apiakó pea mo poupou atu ki he‘enau mahino‘i ‘o e founa ke fakasi‘isi‘aki ‘a e pukepuke ke ta‘ofi?

‘Io ‘Ikai

Kapau ‘oku ‘ikai, ko e hā hono ‘uhinga?